

Nieuwsbrief

Augustus/september 2016

Fosfaat in mengvoeders

Vanaf 2017 zal het aantal melkkoeien op uw bedrijf begrensd worden door de totale fosfaatproductie van uw melk- en jongveestapel op jaarbasis.

De hoeveelheid aangevoerde fosfaat kan worden berekend door het gehalte aan P van de voeders met 2,29 te vermenigvuldigen.

De fosforgehalten van het rantsoen worden voor 60-70% bepaald door ruwvoer en voor het overige deel uit de aangevoerde krachtvoer en eventuele bijproducten. Kijk bij ruwvoer- en bijproductenaanvoer niet alleen naar de voederwaarde en prijs, maar let ook op (indien bekend) de fosforgehalten van het voer. Verder is het van nog groter belang dan voorheen dat er uitgebalanceerde rantsoenen worden gevoerd zodat de fosforbenutting optimaal is. Bij de optimalisatie van rundveevoeders zijn we bij **Booijink Veevoeders** momenteel volop bezig om grondstoffen in te zetten met een lager bruto fosfor en een hogere beschikbaarheid. De aanvoer van fosfor vanuit voeders zal daardoor lager zijn zonder dat dit ten koste gaat van de resultaten. Dit bereiken we door meer grondstoffen te verwerken met een gunstige P/RE-verhouding (o.a. soya, lupinen, bietenpulp, granen) en minder P-rijke producten (o.a. bestendige raapschroot). Verder wordt het P-gehalte van onze Perfect Mineralen (ingående september) verlaagd van 15 gram naar 10 gram per kg product.

Dit zal leiden tot een lage fosfaatproductie op uw bedrijf zodat binnen de toegekende fosfaatreferentie meer koeien gemolken kunnen worden. Verder is het van groot belang dat de eiwitrijke voeders (vaak ook met wat hogere P-gehalten) zo efficiënt mogelijk worden ingezet zodat er geen overbodig eiwit (en fosfor) wordt verspild.

In zeer grasrijke rantsoenen blijft het moeilijk om maximaal BEX-voordeel te behalen. De inzet van fosfor-arme energierijke producten (als graanmengsels, perspulp) is om die reden dan ook extra aan te bevelen. Uiteraard zal een lagere fosfaatproductie ook leiden tot minder mestafvoerkosten en ook om die reden wordt een investering in een uitgebalanceerd rantsoen dan ook weer snel terug verdiend.

Biest- en kraamstalmanagement

Onlangs liet Staatssecretaris Van Dam de Nederlandse varkenshouderij weten dat hij een concreet plan verwacht om de biggensterfte te verminderen. Hierbij speelt biest- en kraamstalmanagement een grote rol.

Bij het begin van het werpproces start meteen de biest afgifte. Tot 24 uur na werpen wordt over het algemeen als biestfase gezien. Daarna is de voorraad biest die bij de geboorte aanwezig was weggedronken. Op dat moment begint de zeug met de melkfase en zie je dat de melk ook in melkbeurten verstrekt wordt en niet meer constant aanwezig is zoals de eerste 24 uur.

Een goede biest opname en verdeling is van groot belang voor de pasgeboren biggen. Biest zorgt voor de eerste energie voor het big na de geboorte, dit is belangrijk omdat biggen geboren worden met maar heel weinig energie reserves. Daarnaast is de biest belangrijk voor de afweer, immuniteit, sluiting darm-bloed barrière en de neonatale darmontwikkeling.

Het begint natuurlijk bij een goede biestproductie door de zeug, hierbij speelt de voer- en watergift van de zeug een belangrijke rol. Andere aandachtspunten zijn het uier en de mestconsistentie. Te harde mest geeft kans op obstipatie, een vertraagd geboorteproces en meer kans op doodgeboren. Een te hoge voergift of te vroeg overschakelen op lactatie voer kan te veel uierdruk geven waardoor zeugen op de buik gaan liggen met als gevolg meer kans op uierontsteking, doodliggers en een matige biest- en melkgift.

De 1^e worps zeugen zijn uitstekende graadmeters voor het juiste voerniveau, mest consistentie en uierdruk, wel blijft de voergift maatwerk en moet er duidelijk verschil worden gemaakt tussen 1^e worps en ouder worps zeugen.

Uierrendement is van vele factoren afhankelijk, zaken zoals voeding, gezondheid, klimaat en hokinrichting (bereikbaarheid uier) spelen een belangrijke rol. Voor een maximaal rendement moeten we zorgen dat deze zaken allemaal in orde zijn. Hierna een aantal handige handvaten voor het management in de kraamstal.

Geboorteprocess: verloop, werpduur

- Geboorteduur in een traditioneel kraamhok: gemiddeld 3 - 4 uur
- loslopende zeug: 1-1 ½ uur korter
- gemiddelde tijd tussen de geboren biggen: 15 minuten, tussen eerste 2 langer
- nageboorte gem. 4 uur na werpen

Wat is te lang?

- langer dan 4 uur
- meer dan een ½ uur tussen 2 biggen (behalve bij de eerste 2 biggen)

Doodgeboorte:

- beoordelen doodgeboren biggen
- Bepaal het moment van sterfte, dood tijdens werpen of al eerder?

Oorzaken doodgeboren biggen:

- zeug: ras, conditie, worpnummer
- big: aantal, ligging, gewicht, placenta
- werpproces: partusduur
- drachtlengte
- omgeving: toezicht, stalontwerp, klimaat, behandelingen
- gezondheid: PRRS, PCV2, griep, koorts en stress

Beperken doodgeboren rondom werpen:

- drachtlengte: kortere dracht is meer doodgeboorte, verlengen met regumate? Of moment geboorte introductie uitstellen.
- werptijdstip: overdag werpen met beter toezicht, juiste moment starten met geboorte introductie.
- werpduur: langer dan 4 uur geeft meer kans op zuurstofgebrek voor de later geboren biggen, dit kan worden beperkt door gebruik van oxytocine, waardoor de geboorte wordt versnelt, wel is een regelmatig toezicht hierbij van groot belang.

Biestopname en biestverdeling:

- Noteer het begin v.d. geboorte. Als het kan streep je de eerste 6-8 biggen aan die geboren worden.
- 3-4 uur na het begin van de geboorte mag je de als eerste geboren biggen opsluiten
- De biggen die bij de zeug blijven moeten misschien wel 2 keer zoveel

biest drinken voor de zelfde hoeveelheid antistoffen.

- Biggen die 250 gram biest gehad hebben kunnen zonder probleem 4-6 uur opgesloten zitten, mits het op een voldoende warme plek is.
- tijdens de 'biestfase' is er nog geen duidelijke tepelvolgorde: de biggen 'shoppen' voor biest tot bij wel 7 verschillende spenen.
- pas na 48 - 72 uur is de speenvolgorde vastgesteld

Kwaliteit Graskuilen 2016

De eerste graskuilen van 2016 zijn al weer voor een groot deel geanalyseerd, voorjaarsgraskuilen 2016 :

DS	46,7%
RE	155
RC	237
VEM	959
DVE+	65
OEB	41

De kwaliteit van het begin mei gemaaid gras is van een zeer hoog niveau met VEM-waardes die oplopen tot 1000 / kg DS en suikergehalten die richting de 200 gram/kg DS lopen. Omdat er echter ook veel gras veel later is gemaaid (vanwege het natte weer) zegt het gemiddelde weinig over de kwaliteit waar u rekening mee moet houden. Met name indien u de gehele eerste snede vóór ± 18 mei hebt gewonnen is de voederwaarde zeer hoog, maar dient voldoende rekening te worden gehouden met de structuur, het suikergehalte in het rantsoen en de passagesnelheden van de krachtvoerders. Booijink speelt hier op in door de aanvullende voeders goed aan te laten sluiten bij deze kuilen. Plan wanneer uw welke kuilen gaat voeren en overleg tijdig met de buitendienstmedewerker hoe we de aanvullende voeders op uw bedrijf hier op aanpassen.

Omdat er relatief veel gras is gewonnen in 2016 en derogatiebedrijven allemaal gebonden zijn om minimaal 80% gras te telen, zal het snijmaisaandeel waarschijnlijk in een aantal rantsoenen dalen.

Een aanrader voor veehouders die het snijmaisaandeel verder terug brengen in de melkveerantsoenen is onze **melkbrok mais (code 3013)** die vanaf deze herfst nog meer bestendig zetmeel bevat, zodat het tekort aan zetmeel nog beter via het krachtvoer wordt gecompenseerd.

Met vriendelijke groet,
Booijink Veevoerders